

T.C. İNKILAP TARİHİ VE ATATÜRKÇÜLÜK

ERZURUM KONGRESİ

Püf noktalar & Püf yorumlar

ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ – 7 AĞUSTOS 1919)

Püf bilgi:

- Kongreyi toplayan; **Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk ve Trabzon Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri**dir.
- Toplanma amacı; **Doğu Anadolu'yu ve Doğu Karadeniz'i Ermeni ve Rum saldırılarına karşı savunmaktır.**
- Mustafa Kemal'in Erzurum'da bir kongre toplanmasında;
- ✓ **Erzurum'un işgal altında olmaması,**
- ✓ **İtilaf Devletleri'nin birliklerine uzakta ve güvenli bir yerde olması,**
- ✓ **Kazım Karabekir Komutasında dağıtılmamış bir ordunun bulunması** gibi faktörler etkili olmuştur.
- Mustafa Kemal, Erzurum Kongresi'ne başkan seçilmiştir.
- Mustafa Kemal'in **sivil olarak ilk görevi Erzurum Kongresi Başkanlığı'dır.**

ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ – 7 AĞUSTOS 1919)

1- Ulusal(milli) sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
(Ülke/vatan bütünlüğü)

Püf çıkarım:

- **İlk defa milli sınırlardan bahsedilmiştir.**
- Bu karar Misak-ı Milli kararlarında da aynen kabul edilmiştir.

2- Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı, Osmanlı Devleti'nin dağılması halinde millet birleşerek kendini savunacaktır.
(Ulusal/milli bağımsızlık)

Püf çıkarım:

- **Ulusal bağımsızlıktan taviz verilmeyeceği belirtilmiştir.**
- **Topyekûn mücadele vurgusu yapılmıştır.**

ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ – 7 AĞUSTOS 1919)

3- İstanbul Hükümeti yurdun bütünlüğünü ve milletin bağımsızlığını sağlayamazsa geçici bir hükümet kurulacaktır. Bu hükümeti milli bir meclis seçecek, eğer meclis toplanmamışsa, hükümet kurma işini Temsil Heyeti yapacaktır.

Püf yorum:

- İlk kez İstanbul Hükümeti'ne **alternatif bir hükümet kurmaktan** bahsedilmiştir.
- **Millet iradesine önem verildiğini** gösterir.
- **Temsil Heyeti** kurulmuştur.

4- Kuvayı Milliyeyi etkili, milli iradeyi hâkim kılmak esastır. (Ulusal/milli egemenlik-Milli irade)

Püf çıkarım: Ulusal egemenliğe dayalı bir düzenin kurulacağını, **ulusal egemenliğin koşulsuz olarak gerçekleştirileceğinin** mesajı verilmiştir.

ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ – 7 AĞUSTOS 1919)

5- Manda ve himaye kabul edilemez.
(*Tam bağımsızlık/Milli bağımsızlık*)

Püf çıkarım:

- **Tam bağımsızlık hedeflenmiştir.**
- **Manda ve himaye fikri ilk defa reddedilmiştir.**

6- Hristiyan unsurlara, siyasi egemenliğimizi ve sosyal dengemizi bozacak ayrıcalıklar verilemez.

Püf çıkarım:

- Her yönüyle **tam bir bağımsızlığın hedeflendiği** ve **içişlerimize hiçbir devletin karışamayacağı** ifade edilmiştir.

ERZURUM KONGRESİ (23 TEMMUZ – 7 AĞUSTOS 1919)

7- Mebusan Meclisi'nin derhal toplanmasına ve hükümet işlerinin meclis denetiminde yürütülmesine çalışılacaktır.

Püf çıkarım: Ulus egemenliğine önem verildiğini, İstanbul Hükümetinin meclis aracılığıyla denetim altına alınmak istendiğini gösterir.

ERZURUM KONGRESİNİN ÖNEMİ

- Toplanış şekli, amacı ve yapısı bakımından bölgesel, aldığı kararlar yönünden ulusal bir kongredir.
- İlk kez milli sınırlardan ve bir hükümet kurmaktan bahsedilmiştir.
- Kongre kararlarının bir kısmı bölgesel, manda ve azınlıklar ile ilgili maddeleri dış politika, diğerleri ulusal nitelikli kararlardır.
- 9 kişilik **Temsil Heyeti** kurulmuş, başkanlığına Mustafa Kemal getirilmiştir.

Püf bilgi:
General Harbord Raporu

- **ABD Başkanı Wilson, Ermeni sorunu ve manda konusunu araştırması için General Harbord'u görevlendirmiş, General Harbord yaptığı araştırma sonucunda bir rapor hazırlamıştır.**

Bu rapor;

- **Doğu Anadolu'da Ermenilerin çoğunlukta olmadığını,**
- **Türklerin Ermenileri katletmediğini,**
- **Anadolu'nun Amerika'nın ihtiyaçlarını karşılayacak zenginlikte olmadığını** belgeleyen bir rapordur.

Bir sonraki dersimiz Sivas Kongresi

